

мів. У компетенції керівника управління лісів у Генеральному Губернаторстві Польщі були повноваження про надання згоди на покарання за порушення вимог нормативно-правових актів, які регулюють мисливство, що не відповідало демократичним принципам.

Адміністрування мисливства було надзвичайно централізоване, а саме відбувалось за дозволу старости повіту або окружним управлінням контролю за лісами. Встановлено чітку процедуру статистичної звітності під час проведення полювань, яка до цього часу була відсутньою. Було введено процедуру складання екзамену для отримання мисливського посвідчення, яке в польському законодавстві запроваджено не було. Умовою отримання мисливського посвідчення була належність претендента до одного з німецьких мисливських товариств, чим унеможлиблювалось полювання осіб без німецького громадянства. За етнічним принципом було поділено оплату за мисливським посвідченням. У розпорядженні вказувалось, що громадяни, які належать до німецького народу, не оплачували за посвідчення мисливця, чим поширювалась сегрегація за національною приналежністю. Для певних професійних верст оплата була зменшена і йшла на розвиток лише німецьких мисливських товариств, а місцеві мисливські товариства були ліквідовані. Порівняно великою була оплата за отримання посвідчення мисливця, яка становила на рік 100 злотих, що становило на той час оплату кваліфікованого робітника за 130 годин роботи. Встановлювались також досить високий податок за добування мисливських тварин. Для охорони мисливської фауни встановлено повну заборону на добування певних видів дичини.

З ідеологічних причин у пресі проводилась пропаганда щодо вишості німецького стилю господарювання в галузі мисливства, порівняно з існуючим до цього часу у Польщі. Значну шкоду мисливству під час німецької окупації завдавали браконьєри, і боротьба з браконьєрством була визначена як невідкладна, а піднесення стану популяції мисливських тварин було визначено пріоритетним над станом ведення лісового господарства.

У загальному націоналістична політика німецької влади у веденні мисливського господарства була спрямована на задоволення передусім потреб німецького народу як в пріоритетності до права полювання, так і в ресурсному забезпеченні німецького народу.

Стан ведення мисливського господарства на території Галичини під час німецької окупації вітчизняною наукою не досліджувався. Тому подальші дослідження в цьому напрямі дадуть змогу більш повніше висвітлити політичні, економічні, культурні процеси, які відбувались під час німецької окупації Галичини.

Література

1. **Amtliche** Bekanntmachung der Hauptabteilung Forsten in der Regierung des Generalgouvernements // Wald und Holz. – 1941. – № 32. – S. 12.
2. **Zweite** Verordnung über das Forst- und Jagdwesen im Generalgouvernement vom 13. Juni 1940 // Wald und Holz. – 1941. – № 29. – S. 4.
3. **Zweite** Durchführungsvorschrift zur Jagdverordnung für das Generalgouvernement vom 13. Juni 1940 // Wald und Holz. – 1941. – № 29. – S. 4-5.

4. **Zweite** Durchführungsvorschrift zur Jagdverordnung für das Generalgouvernement vom 13. Juni 1940 // Wald und Holz. – 1941. – № 29. – S. 6.
5. **Dritte** Durchführungsvorschrift zur Verordnung vom 31. Oktober 1939 über das Forst- und Jagdwesen im Generalgouvernement // Wald und Holz. – 1941. – № 29. – S. 7.
6. **Verordnung** aus dem Reichsgebiet // Wald und Holz. – 1941. – № 17. – S. 2.
7. **Die Jagd** im Generalgouvernement // Wald und Holz. – 1941. – № 12. – S. 1.
8. **Die Arbeit** des Forstschutzkommandos im Generalgouvernement und ihre Erfolge // Wald und Holz. – 1941. – № 1. – S. 8-12.
9. **Vordringliche** Aufgaben der forstwirtschaftlichen Erzeugungssteigerung // Wald und Holz. – 1941. – № 31. – S. 3-5.
10. **Rożyński F.** Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju / F. Rożyński, Schechtel Dr.E. – Warszawa : Nakładem polskiego towarzystwa łowieckiego, 1921. – S. 8.
11. **Garczyński W.** Zadania i cele łowiectwa polskiego oraz drogi jego rozwoju. – Warszawa, 1939. – S. 3-10.
12. **Z działalności** "Deutsche Jägerschaft" w 1937-38 r. // Łowiec Polski. – 1939. – № 6. – S. 185.

Против О.Р. Охотничье законодательство в Галичине во время немецкой оккупации

Рассмотрено законодательное обеспечение правил охоты и ведения охотничьего хозяйства на территории Галичины во время немецкой оккупации 1941-1944 гг. Описана практическая реализация норм законодательства в сфере охотничьего хозяйства. Проанализированы особенности, тенденции принятия охотничьего законодательства в условиях тоталитарного нацистского режима.

Ключевые слова: охота, охотничье законодательство, Галичина, немецкая оккупация.

Protsiv O.P. Hunting Legislation in Galychyna towards German Occupation

In this article it was showed the legislative guarantee of the hunting rules and conducting the hunting economy in the territory of Galychyna towards German occupation, 1941-1944. It was described the practical realization of the legislative norms in hunting economy. It was analyzed peculiarities and tendencies of adoption the hunting legislation in circumstances of totalitarian Nazy regime.

Keywords: hunting, legislative hunting, Galychyna, German occupation.

УДК 630*6 Доц. П.Б. Хосцький, канд. с.-г. наук – НЛТУ України, м. Львів

ВЕДЕННЯ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УГІДДЯХ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА "МАНЕВИЦЬКЕ ЛГ"

Проаналізовано ведення мисливського господарства в угіддях ДП "Маневіцьке ЛГ". Чисельність основних видів мисливських звірів (*Alces alces*, *Capreolus capreolus*, *Lepus europaeus*), за винятком *Sus scrofa*, є меншою від оптимальної. Добування дичини проводиться у незначних обсягах. Надходження від ведення мисливського господарства за період 2006-2009 рр. менше витрат і становило не більше 6 % витрат.

Ключові слова: *Capreolus capreolus*, *Lepus europaeus*, *Sus scrofa*, чисельність звірів, хижаки.

У науковій літературі рідко аналізується мисливськогосподарська діяльність користувачів мисливських угідь [1, 2, 10]. У деяких роботах розглянуто питання еколого-економічного стану, підвищення рентабельності ведення мисливського господарства, нормативи плати за спеціальне використання лісових мисливських угідь та ін. [3-6]. Однак у роботах дослідників не зроблено критичного аналізу чисельності дичини, структури витрат на ведення

мисливськогосподарської діяльності, надходжень від експлуатації мисливських ресурсів, рентабельності мисливських господарств тощо.

Мета роботи – аналіз мисливськогосподарської діяльності, особливостей динаміки і добування основних видів мисливських звірів в угіддях Державного підприємства "Маневицьке лісове господарство". Дослідження проводилися за загальноприйнятими методиками у мисливських угіддях ДП "Маневицьке ЛГ", яке розташоване у східній частині Волинської області. До його складу входять сім лісництв. Угіддя господарства представлені одним великим масивом. Протяжність території господарства з півночі на південь 45 км, зі заходу на схід – 35 км. Загальна площа мисливських угідь державного підприємства становить 56471 га, з них лісові – 65,6 % (37045 га), а польові – 34,4 % (19426 га).

Державне підприємство розташоване у Західнополіському лісомисливському районі, в якому поширені близько 50 видів мисливських звірів і птахів. Найпоширенішими мисливськими звірами в угіддях господарства є козуля європейська (*Capreolus capreolus* L.), дика свиня (*Sus scrofa* L.), лисиця (*Vulpes vulpes* L.), заєць-русак (*Lepus europaeus* Pall.) та ін. Середній бонітет угідь для мисливських звірів становить: лося – II.7; козулі та дикої свині – III.2; зайця-русака – III.1. Оптимальна чисельність мисливських звірів в угіддях підприємства становить: лось – 267 голів, козуля – 862, дика свиня – 200 голів, заєць-русак – 1390. Згідно з матеріалами таксації звірів, за період 2002-2009 рр. у мисливських угіддях державного підприємства виявлені динамічні зміни чисельності ратичних видів. Чисельність лося (*Alces alces* L.) протягом 2004-2009 рр. зросла у 3,3 раза, але є нижча від оптимальної (рис. 1).

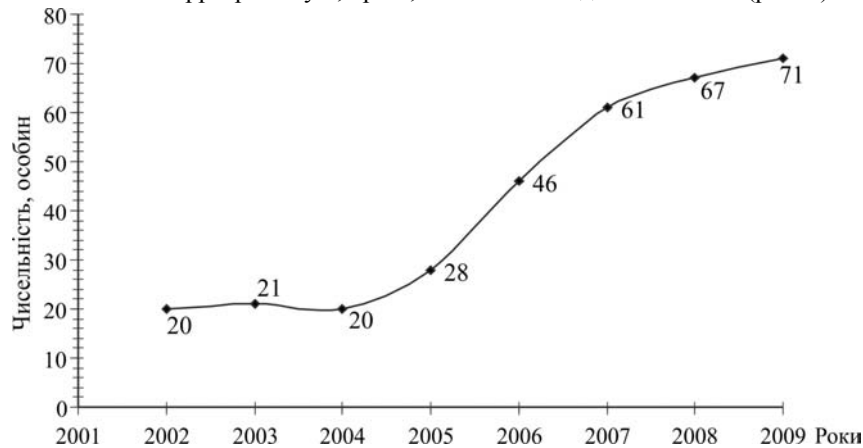

Рис. 1. Чисельність *Alces alces* в угіддях ДП "Маневицьке ЛГ"

Фактична чисельність лося становить лише 26 % до оптимальної. З 2004 р. зареєстровано збільшення чисельності поголів'я, приріст змінювався у межах від 4,8 % (2003 р.) до 39,1 % (2006 р.), у середньому – 18,6 %, що є більшим, ніж у середньому для Поліської зони (10 %). Щільність популяції становить 1,3 голів на 1000 га і є меншою мінімальної щільності, за якої дозволяється добувати лося [7].

З 2002 по 2003 рр. зареєстровано зменшення чисельності козулі, а з 2004 р. – зростання (рис. 2). Значний приріст поголів'я на території державного підприємства реєстрували у 2005-2006 рр. Річний приріст змінювався у межах від 6 до 26,8 %, максимальний приріст становив 26,8 % від загальної чисельності поголів'я, а середній – 13,9 %. Згідно з Настановами з упорядкування мисливських угідь [7] для Поліської зони, до якої належать угіддя державного підприємства, середньорічний приріст козулі становить 15,0 %.

Отже, максимальний приріст козулі (2000 р.) був вищий, ніж середньорічний для Поліської зони, а середній – менший, ніж середньорічний для зони розташування підприємства. Щільність козулі за період 2002-2009 рр. змінювалася у межах від 5,2 до 10,3 особин на 1000 га. Найбільшою щільності (10,3 голів) поголів'я досягнуло у 2009 р. Мінімальна щільність за якої дозволяється добування виду, в умовах Поліської зони становить 8,5 особин. У мисливських угіддях підприємства такої щільності козуля досягла у 2005 р. Добування козулі в угіддях підприємства проводиться в незначних обсягах з 2006 р. Щорічно добувають від 2 до 7 особин, що становить від 0,6 % до 1,2 % поголів'я. Таким чином, добування козулі в угіддях підприємства не може вплинути на чисельність, призвести до зменшення поголів'я виду. Фактична чисельність козулі становить 67,5 % від оптимальної. За фактичного середньорічного приросту (13,9 %) оптимальної чисельності поголів'я досягне через 3 роки – у 2013 р.

Чисельність дикої свині в угіддях господарства досягнула оптимальної (рис. 2). За період 2003-2009 рр. поголів'я збільшилося у 7,4 раза. Зростання чисельності зареєстровано з 2004 р. Приріст змінювався у межах від 16,5 % (2008 р.) до 52,6 % (2006 р.), у середньому – 33,0 %, що відповідає середньорічному приросту виду в умовах Поліської зони. Щільність виду становить 3,6 особин на 1000 га угідь. За такої щільності дозволяється добувати дику свиню [7].

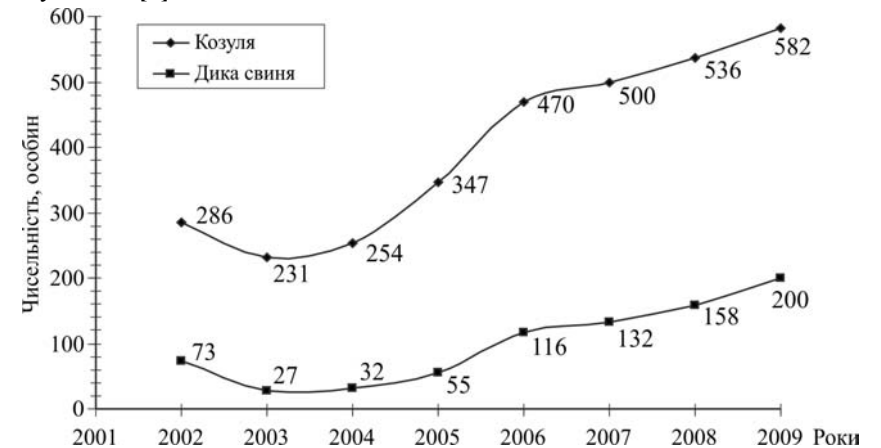

Рис. 2. Чисельність *Capreolus capreolus* і *Sus scrofa* в угіддях ДП "Маневицьке ЛГ"

На підприємстві є вольєр для розведення дикої свині. У 2005 р. у вольєрі утримували сім голів, у 2006 р. – 14 особин, з них молодняка – шість. У 2007 р. у вольєрі утримували п'ять диких свиней, від яких отримали приплід – 18 малят. У 2009 р. на територію Карасинського лісництва випустили трьох свиноматок і 10 поросят. Затрати на утримання вольєру, підгодовлю диких свиней становили у 2007 р. 5,6 тис. грн, а в 2008 р. – 1,8 тис. грн.

В районі розміщення мисливського господарства існує густа мережа рік, струмків, озер, гідромеліоративних каналів, які є основними біотопами існування бобра (*Castor fiber* L.). Бобри поширені у таких водоймах:

- а) озера: Лісове, Святе, Тростне, Охніч, Довге, Запрудське, Глинське, Озерце, Засвинське, Лисовське;
- б) річки: Стир, Стохід, Череваха, Чернявка, Горбах, Оконка та інші.

Річні зміни рівнів води в річках характеризуються різко вираженими весняними повеннями і низькою літньою і зимовою меженню, яка іноді порушується літніми і зимовими повеннями. Весняні повені починаються зазвичай у першій половині березня і закінчуються у другій половині квітня або на початку травня. Літні повені бувають не щорічно та обумовлені зливами і продовжуються від 5 до 10 днів. Середньорічна амплітуда зміни рівнів води на малих річках досягає 0,7-2,6 м (найбільша 1,4-4,8 м), а на середніх річках 1,1-3,2 м (найбільша 1,7-6,0 м).

Рівень залягання ґрунтових вод – від 0,5 до 5,0 метрів. Завдяки рівнинному рельєфу, високому рівню залягання ґрунтових вод, а також порівняно великій кількості атмосферних опадів, територія державного підприємства характеризується значною заболоченістю. Процеси заболочення наявні у всіх лісництвах. Площа заболочених земель становить близько 12 %. Із боліт переважають низинні, тобто придатні для існування бобра. Протягом 2006-2009 рр. зареєстровано значне збільшення чисельності поголів'я. З 2005 по 2009 рр. популяції виду зросли у 10,5 раза (рис. 3).

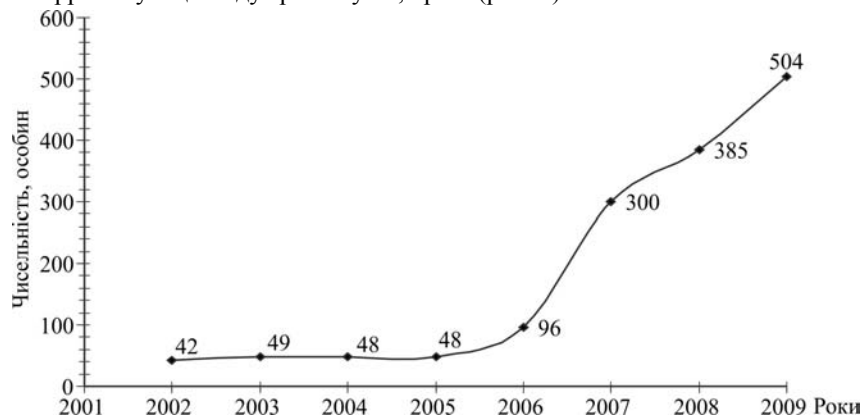

Рис. 3. Чисельність *Castor fiber* в угоддях ДП "Маневицьке ЛГ"

За період 2002-2009 рр. приріст поголів'я змінювався у межах від 14,3 % (2003 р.) до 68,0 % (2009 р.), у середньому – 35,4 %. Полювання на

бобра в угоддях підприємства не проводиться. Однак у деяких господарствах в Україні, зокрема в угоддях ДМГ "Стир", проводиться, щорічно добувають до 10 особин. Чисельність іншого хутрового виду – зайця-русака – характеризується істотною динамікою. За період 2002-2009 рр. чисельність змінювалася від 660 голів (2004 р.) до 800 особин (2007-2008 рр.) (рис. 4).

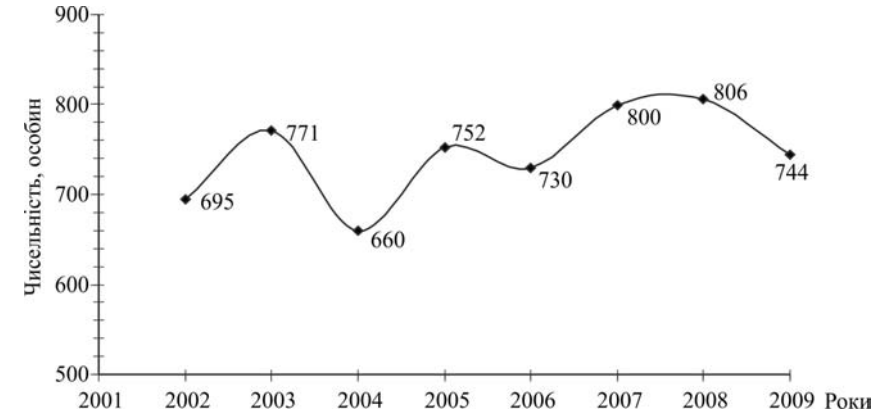

Рис. 4. Чисельність зайця-русака в угоддях ДП "Маневицьке ЛГ"

Приріст становив від 0,7 % (2008 р.) до 12,2 % (2005 р.), у середньому – 7,9 % і є значно меншим, ніж середньорічний приріст для Поліської зони (25 %). Фактична чисельність становить понад 50 % від оптимальної. Щільність виду становить 13,4 особин на 1000 га угоддів і є дещо меншою від мінімальної щільності (15 голів), за якої дозволяється добування. До зменшення чисельності зайця, крім хижаків, призводить браконьєрство. Зокрема, у жовтні 2009 р. егерська охорона зловила двох порушників правил полювання, які на автомашині з-під фар добули двох зайців. На браконьєрів накладено штраф 500 грн. Витрати на ведення мисливського господарства у державному підприємстві щорічно збільшуються (рис. 5).

Рис. 5. Витрати на ведення мисливського господарства в ДП "Маневицьке ЛГ"

За період 2006-2009 рр. загальні витрати на ведення мисливського господарства зросли у 2,8 раза. Відповідно підвищилась заробітна плата егерської служби та витрати на охорону і відтворення мисливських звірів. Але у 2006 р. заробітна плата була вищою, ніж витрати на охорону мисливських тварин, а з 2007 р. навпаки – витрати на охорону і відтворення мисливських звірів більші, ніж заробітна плата працівників мисливського господарства. У середньому на охорону і відтворення мисливських звірів витрачали у 2,5 рази більше, ніж на заробітну плату. Надходження від ведення мисливського господарства незначні. За період 2006-2009 рр. вони становили від 2,5 тис. грн (2006 р.) до 16,4 тис. грн (2009 р.), тобто лише 2,2 % (2006 р.) і 5,3 % (2009 р.) витрат. У середньому надходження становили всього 5,4 тис. грн. Збільшити надходження можна за рахунок проведення полювання на бобра, частішого відстрілу козулі та дикої свині.

На чисельність мисливських звірів, зокрема ратичних, зайця, впливають хижаки: вовк, бродячі та здичавілі собаки, лисиця [8]. Реєстрували випадки успішного полювання здичавілих собак на козуль [9]. Фіксували розмноження собаки в норі, влаштованій в скирті соломи. У приплоді було виявлено п'ятеро цуценят. Щорічно в угіддях підприємства добувають понад 25 бродячих собак і котів (табл. 1).

Табл. 1. Добування хижих та шкідливих тварин і птахів в угіддях ДП "Маневицьке ЛГ"

Види тварин	Кількість добутих тварин за роками, шт.					У середньому
	2005	2006	2007	2008	2009	
Вовк	0	1	3	6	3	3
Лисиця	16	18	22	20	16	18
Бродячі собаки, коти	21	26	23	34	26	26
Ворони сірі	20	24	21	25	15	21
Сороки	13	10	12	15	10	12

На підприємстві приділяють увагу відстрілу пернатих: вороні сірі, сороці, які живляться молодняком зайця, щорічно в середньому добувають понад 30 птахів. З 80-х років минулого століття мисливські організації почали менше приділяти уваги регулюванню чисельності вовка (*Canis lupus* L.). Внаслідок зменшення відстрілу хижака, охорони та масштабних біотехнічних заходів для звірів, які є кормом для вовка, зросла чисельність останнього. У Волинській області за період 2002-2009 рр. зареєстровано збільшення хижака, чисельність виду за цей період становила в межах від 49 до 98 особин, а добування – понад 120 голів. З 2002 по 2009 рр. чисельність поголів'я в угіддях державного підприємства змінювалася в межах від 1 до 9 особин (рис. 6). У 2005 р. на території державного підприємства хижака не реєстрували. Розмноження вовка відбувається за межами підприємства, лігв в угіддях лісгоспу не виявляли. Регулярні заходи хижаків відбуваються з території Рівненської області. За свідченням егерської охорони, у сусідніх угіддях ДП "Цуманське ЛГ" виводкові лігва вовка регулярно виявляють в урочищі Чортове болото.

За період 2002-2009 рр. в угіддях ДП "Маневицьке ЛГ" добуто 24 вовків. Добування вовками козуль реєстрували рідко. Весною 2003 р. в угіддях

Чорторійського лісництва виявлено залишки самця козулі, добутого вовками. Рідко, але в угіддях підприємства, заходить рись. У квітні 2010 р. одну козулю добула рись. Добування лисиці незначне, щорічно мисливці в середньому добувають 18 голів. З 2004 р. зареєстровано збільшення чисельності лисиці в угіддях підприємства щорічно на 10-20 голів, з 2007 р. чисельність зменшилась в 1,8 раза (рис. 7). Щільність популяції становить 1,1 особини на 1000 га угідь.

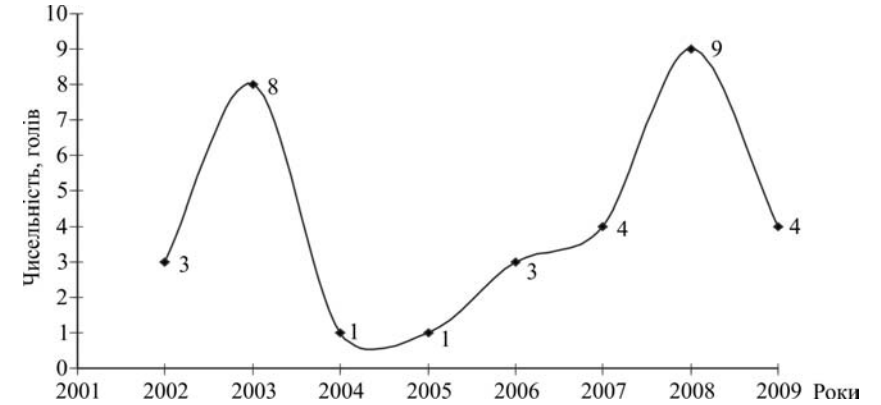

Рис. 6. Чисельність *Canis lupus* в угіддях ДП "Маневицьке ЛГ"

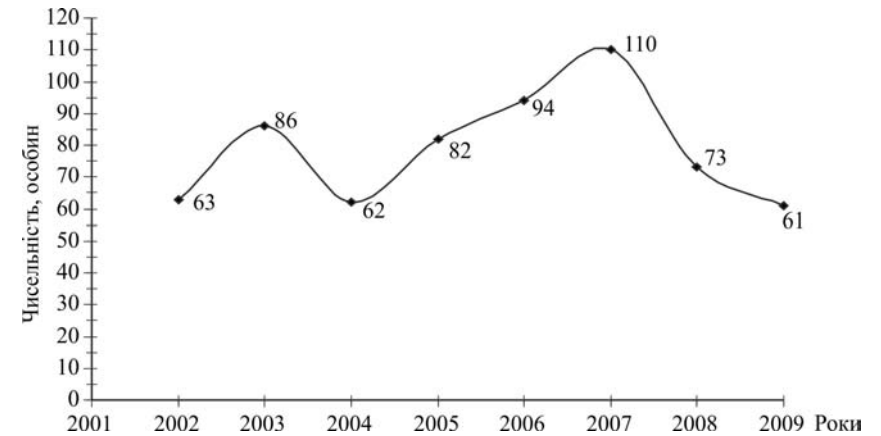

Рис. 7. Чисельність *Vulpes vulpes* в угіддях ДП "Маневицьке ЛГ"

Недостатню охорону тварин, наявність браконьєрства не можна компенсувати ні штучним розселенням дичини, ні відтворенням, ні підгодовівлю, ні підвищенням якості угідь. Боротьба з браконьєрством – важка і небезпечна робота, яка вимагає особливої підготовки і кваліфікації егерів. На кожний виявлений випадок порушення правил полювання складається протокол (акт) із зазначенням особи порушника, характеру місця і часу порушення, який підписується особою що склала акт, порушником, а в разі його відмови підписання – двома свідками. Роботу щодо боротьби з порушниками правил полю-

вання організовано задовільно. Єгері у середньому щорічно складали понад 10 протоколів (табл. 2).

Табл. 2. Заходи з охорони мисливської фауни у ДП "Маневицьке ЛГ"

Перелік заходів	Роки				
	2005	2006	2007	2008	2009
Проведено рейдів	43	40	42	45	20
Виявлено випадків	12	17	16	40	16
браконьєрства					
Складено протоколів	12	17	16	40	16
Вилучено зброї	2	7	5	11	6
Прочитано лекцій	1	1	1	2	1
Опубліковано статей	2	3	2	8	3
Проведено виступів по радіо	1	1	1	1	1
Передано протоколів у прокуратуру	–	1	–	2	1

У 2006 р. складено найбільшу кількість протоколів – 40. За період 2005-2009 рр. у порушників правил полювання вилучено 31 рушницю. З метою запобігання порушень правил полювання публікують статті на природоохоронну тематику в ЗМІ, проводять виступи по районному радіо. З 2003 по 2006 рр. єгерська охорона підприємства нараховувала вісім працівників, з 2007 р. – лише чотири, що не позначилося на кількості виявлених випадків незаконного полювання і відповідно складених протоколів. У квітні 2010 р. єгерська охорона затримала чотирьох мешканців с. Городок, які проводили незаконне полювання. У браконьєрів конфісковано три рушниці.

Висновки. Надходження від ведення мисливського господарства менші, ніж витрати. За період 2006-2009 рр. вони становили від 2,5 тис. грн (2006 р.) до 16,4 тис. грн (2009 р.), у середньому – 5,4 тис. грн. Збільшити надходження можна за рахунок проведення полювання на бобра, частішого відстрілу козулі та дикої свині. Природні умови території розташування державного підприємства сприятливі для існування бобра. Популяція бобра в угіддях підприємства досягнула чисельності, за якої можна проводити раціональне добування.

В угіддях підприємства проводиться боротьба зі шкідливими тваринами та птахами, у середньому щорічно добувається до трьох вовків, понад 20 бродячих собак та котів, 15-20 лисиць, а також сорок, ворон сірих. З метою зменшення шкоди, яку лисиця може завдавати поголів'ю зайця, її щільність необхідно довести – не більше 1,0 особини на 1000 га. Цей напрям роботи потребує інтенсифікації.

Ефективність мисливськогосподарської діяльності може бути підвищена завдяки вдосконаленню та розширенню спектра біотехнічних заходів (ветеринарно-санітарний нагляд в угіддях, розселення тварин та ін.). Діяльність вольєра в Карасинському лісництві необхідно вдосконалити внаслідок збільшення маточного поголів'я, підвищення якості утримання тварин, цільового використання приплоду (випуск в угіддя, обмін з іншими господарствами, постачання в заклади харчування та ін.).

Література

1. Колісник Б.І. Тенденції розвитку мисливського господарства у Волинській області / Б.І. Колісник // Лісове та мисливське господарство: сучасний стан та перспективи розвитку : зб. стат. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. – Житомир, 2007. – Т. III. – С. 238-241.
2. Михайленко М.М. Стан біорізноманіття та ведення мисливського господарства в угіддях державного підприємства "Остіківське лісове господарство" / М.М. Михайленко, О.М. Ткач, П.Б. Хоєцький // Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку : матер. наук. конф. – Львів : Вид-во "Сполом", 2009. – С. 65-67.
3. Муравйов Ю.В. Еколого-економічні особливості ведення мисливського господарства у ДЛГО "Львівліс" / Ю.В. Муравйов // Науковий вісник УкрДЛТУ : зб. наук.-техн. праць. – Львів : Вид-во УкрДЛТУ. – 2003. – Вип. 13.1. – С. 238-241.
4. Муравйов Ю.В. Методика визначення плати за спеціальне використання мисливських тварин / Ю.В. Муравйов // Науковий вісник УкрДЛТУ : зб. наук.-техн. праць. – Сер.: Проблеми ступеневої лісотехнічної освіти. – Львів : Вид-во УкрДЛТУ. – 1998. – Вип. 8.1. – С. 261-264.
5. Муравйов Ю.В. Нормативні плати за спеціальне використання лісових мисливських угідь та фауни як інструмент реалізації екологічної політики : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.08.01 "Економіка природокористування і охорони навколишнього середовища". – Львів, 2001. – 18 с.
6. Муравйов Ю.В. Аналіз ведення мисливського господарства та шляхи підвищення його ефективності / Ю.В. Муравйов, П.Б. Хоєцький // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.1. – С. 23-29.
7. Настанова з упорядкування мисливських угідь. – К. : Вид-во "Лібра", 2002. – 112 с.
8. Хоєцький П.Б. Бродячі і здичавілі собаки – явище і проблема / П.Б. Хоєцький // Науковий вісник УкрДЛТУ : зб. наук.-техн. праць. – Львів : Вид-во УкрДЛТУ. – 1999. – Вип. 9.7. – С. 179-181.
9. Хоєцький П.Б. Вплив чинників середовища на щільність мисливських звірів / П.Б. Хоєцький // Науковий вісник УкрДЛТУ : зб. наук.-техн. праць. – Львів : Вид-во УкрДЛТУ. – 1999. – Вип. 9.12. – С. 169-174.
10. Хоєцький П.Б. Ведення мисливського господарства в Державному підприємстві "Володимир-Волинське лісове мисливське господарство" / П.Б. Хоєцький, О.М. Кватирко // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.8. – С. 17-24.

Хоєцький П.Б. Ведення охотничього господарства в угіддях державного підприємства "Маневицьке ЛГ"

Проаналізовано ведення охотничього господарства в угіддях ГП "Маневицьке ЛГ". Численность основных видов охотничьих зверей (*Alces alces*, *Capreolus capreolus*, *Lepus europaeus*), за исключением *Sus scrofa*, меньше оптимальной. Добыча дичи проводится в незначительных объемах. Поступление от ведения охотничьего хозяйства за период 2006-2009 гг. меньше расходов и составляло не более 6 % расходов.

Ключевые слова: *Capreolus capreolus*, *Lepus europaeus*, *Sus scrofa*, численность зверей, хищники.

Khoyetskyi P.B. Game management at the State Enterprise "Manevychi Forestry"

The analysis of game management at the State Enterprise "Manevychi Forestry" has been done. The number of the main game species (*Alces alces*, *Capreolus capreolus*, *Lepus europaeus*) with the exception of *Sus scrofa* is less than the optimal amount. Extraction of game animals is conducted in a small volume. Income from hunting activity from 2006 to 2009 was less than costs and was amounted no more than 6 % of costs.

Keywords: *Capreolus capreolus*, *Lepus europaeus*, *Sus scrofa*, number of animals, predators.